

Rekenkamercommissie Houten
Onderzoeksplan voor 2022
18 december 2021
Blad 1 van totaal 3

Rekenkamercommissie gemeente Houten – onderzoeksplan voor 2022

De Rekenkamercommissie van de gemeente Houten bestaat ook in het jaar 2022, ingevuld via het zogenoemde directeursmodel, uit Frank Hordijk. Zijn benoeming, toen voor de jaren 2020 en 2021, vond plaats in de vergadering van de gemeenteraad van 11 februari 2020. Aan de inzet van Hordijk ligt een overeenkomst ten grondslag tussen de gemeente Houten en het advies- en onderzoeksbureau Hordijk & Hordijk B.V., die op verzoek van de raad met een jaar wordt verlengd. Het voor de commissie beschikbare budget, dat Hordijk & Hordijk B.V. bij de gemeente Houten in rekening brengt, is voor het jaar 2022 ongewijzigd vastgesteld op € 17.500 (exclusief omzetbelasting).

Onderzoeken 2020 en 2021

In de jaren 2020 en 2021 zijn twee grote, twee kleinere en nog een aanvullend (klein) onderzoek verricht. Het memorandum dat is voortgekomen uit het laatst-afgeronde onderzoek wordt begin 2022 in een raadsyclus behandeld. Alle eerder uitgebrachte memoranda hebben in 2021 tot raadsbesluiten geleid. Met die besluiten werd, op soms kleine aanpassingen na, ingestemd met de door de Rekenkamercommissie gedane aanbevelingen. De onderzoeken betroffen:

- 2020 – verbonden partijen
- 2020 – lokale inkomensregelingen
- 2020 – prestatieafspraken met Viveste
- 2021 – subsidiebeleid
- 2021 – projecten ‘onderhoud kapitaalgoederen’.

Onderzoek 2022

Op 2 december 2021 vond een zogenoemd afstemmingsoverleg plaats tussen de Audit- en Rekeningcommissie uit de raad, het college en de Rekenkamercommissie. Daarin zijn de diverse (mogelijke) onderzoeksvoornemens voor 2022 toegelicht en besproken. De Rekenkamercommissie besluit uitsluitend zelf rond welke onderwerpen onderzoek wordt gedaan (alsmede hoe dat wordt gedaan en hoe daarover wordt gerapporteerd), maar laat zich vanzelfsprekend graag inspireren door de deelnemers aan het afstemmingsoverleg. Hordijk merkte veel enthousiasme bij het voorgestelde thema:

‘methode-Duisenberg’ of een ‘Houtense variant’ daarop. Kort samengevat: hoe kan het debat over (eerst) de begroting en (later) de jaarrekening worden gedynamiseerd gedurende het jaar, maar vooral meer en scherper over de inhoud gaan?

Rekenkamercommissie Houten
Onderzoeksplan voor 2022
18 december 2021
Blad 2 van totaal 3

Met andere woorden: hoe kan het accent, ook op andere momenten dan tijdens de behandeling van de bekende PenC-documenten, (weer, meer) komen te liggen op concrete doelen en activiteiten in plaats van op geld?

De Rekenkamercommissie concentreert zich in 2022 op dit onderwerp. Mede gezien een aantal bevindingen uit het onderzoek ‘projecten ‘onderhoud kapitaalgoederen’’ heeft de commissie gepland om zich in het laatste kwartaal aanvullend, en geheel los van het ‘hoofdonderwerp’ voor dit jaar, een beeld te vormen van de kwaliteit van de dossiervorming inzake enkele van die projecten. Over dat laatste is de Rekenkamercommissie voornemens in briefvorm aan de raad te rapporteren.

‘Methode-Duisenberg’ of een ‘Houtense variant’ daarop

De Rekenkamercommissie stelt, kort gezegd, vast dat diverse van de jaarlijks in de programma-begroting opgenomen *effectindicatoren* tot minder relevante sturings- en verantwoordingsinformatie leiden dan wenselijk is. Voor de diverse *prestatie-indicatoren* geldt, als die al zijn geformuleerd, grosso modo hetzelfde. Tegelijk zijn de landelijk verplichte indicatoren (BBV c.q. ministeriële regeling) achterin de begroting ‘weggestopt’, en wel zodanig dat die op geen enkel moment in de PenC-cyclus serieus aan de orde komen.

*Moet het dan allemaal anders? Zijn de in Houten sinds langere tijd gehanteerde programma’s toe aan een herijking? Zijn al die opgenomen indicatoren wel zodanig ‘scherp’ dat het inhoudelijke gesprek, zowel in de raad als tussen de raad en het college, steeds op basis van zowel relevante als betrouwbare informatie wordt gevoerd? Kan het niet vooral een stuk *minder* met al die indicatoren, juist om te kunnen komen tot deugdelijke afwegingen van ambities, prioriteiten, plannen en afspraken versus de daarvoor noodzakelijke middelen, waaraan later in een cyclus de realiteit kan worden getoetst?*

De Rekenkamercommissie weet het allemaal ook (nog) niet, maar weet wel dat in Houten de grote, breed gedeelde wens speelt om het debat (weer) veel meer op de inhoud geconcentreerd te krijgen.

De Rekenkamercommissie gaat onderzoeken hoe dat op korte termijn kan worden bewerkstelligd, of hoe dan ook beter mogelijk wordt. Een eerste toepassing kan – misschien in een pilot die is opgebouwd rond een paar doelstellingen bij enkele deelprogramma’s –hopelijk al richting het begrotingsjaar 2023 worden uitgerold.

Rekenkamercommissie Houten
Onderzoeksplan voor 2022
18 december 2021
Blad 3 van totaal 3

Daartoe gaat de commissie (onder voorbehoud):

januari 2022

- vaststellen welke minimale inhoudelijke verplichtingen er rond de programmabegroting en jaarrekening spelen (als schot voor de boeg: die zijn heel beperkt)

februari en maart 2022

- bezien welke varianten zijn beproefd en/of (nog) worden toegepast in een nader te bepalen aantal andere gemeenten. De Rekenkamercommissie kijkt daarbij met meer dan een schuin oog naar lokale toepassingen van de zogenoemde *Methode-Duisenberg* en oriënteert zich vanzelfsprekend op publicaties, VNG-uitingen en elders rond het thema uitgevoerd Rekenkamerwerk

april 2022

- voorstellen doen – primair voor te gebruiken indicatoren – die in de programmabegroting 2023 van Houten kunnen worden verwerkt

mei en juni 2022

- die voorstellen actief – in een nader te bepalen vorm – verkennen met raadsleden, collegeleden en ambtelijk medewerkers (uiteraard inclusief griffie)

juni en juli 2022

- als het voorgaande tot tastbare, beproefde resultaten heeft geleid: enkele gerichte aanbevelingen uitschrijven (voor door te voeren aanpassingen en voor een eventueel vervolproces).

**

Betrokkenen

Vanuit Hordijk & Hordijk B.V. levert ook onderzoeker-adviseur Peter van Loon een substantiële bijdrage. Hij deed zoals bekend hetzelfde bij de meeste onderzoeken van de Rekenkamercommissie Houten in de jaren 2020 en 2021.

**